

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 19. december 2013 i sag nr. BS

. G

mod
H.

I denne sag, der er anlagt den 10. april 2013, har sagsøgeren, . G , nedlagt endelig påstand om, at sagsøgte dømmes til at betale sagsøgeren 64.960,99 kr. med sædvanlig procesrente af 49.218,88 kr. fra den 1. november 2012 og af 15.742,11 kr. fra den 19. juni 2013 til betaling sker.

Sagsøgte har nedlagt påstand principalt om frifindelse, subsidiært om frifindelse mod betaling af et mindre beløb end påstået af sagsøgeren.

Sagen drejer sig om en arbejdsulykke den 18. juli 2011 på pladsen hos H. . Sagsøgeren var ved at skære en gearkasse på ca. 1 ton i mindre stykker, således at stykkerne kunne eksporteres til Tyrkiet til videre forarbejdning. De emner, der skulle skæres i stykker, var placeret på en jernplade på et betondæk, og sagsøgeren anvendte en skærebrænder. Under arbejdet tippede et stykke af emnet i forbindelse med skæringen og ramte hans venstre fod, som kom i klemme. Storetåen måtte senere amputeres. Sagen har været forelagt Arbejdsskadestyrelsen, der har anerkendt ulykken som en arbejdsskade. Sagsøgers varige mén er fastsat til 5 %. Sagsøgeren var sygemeldt til den 11. november 2011.

Sagsøgte har behandlet sagen på et ekstraordinært arbejdsmiljømøde den 1. august 2011.

Af referatet fra mødet fremgår blandt andet:

"2) Instruktion

Der var enighed om at nedfælde nogle generelle retningslinier om sikkerhed ved skærearbejdet. Det blev imidlertid anført af de tilstedeværende skærefolk at det, pga. arbejdets varierende karakter, ikke er muligt at opstille de-

taljerede retningslinier for hvordan skærearbejdet skal udføres.

Udkast til ændring af proceduren for skæring (Drejebog I 03) blev gennemgået. Følgende ændring bliver indarbejdet:

- *Inden nedskæring af et emne påbegyndes skal skæremanden orientere sig om emnets konstruktion herunder;*
 - *Om der med den vagte placering af snittene er risiko for at konstruktionen vælter og tipper,*
 - *At der er genstande der risikerer at falde.*
 - *Om der er behov for understøtning af emner inden de skæres fri af hensyn til fare for at emnet tipper, falder eller vælter.*
- *Under skæring af et emne holdes der god afstand til emnet.*
- *Det er påkrævet at skæremanden orienterer sig om sin egen placering i forhold til emnet, således at risikoen for at blive ramt af evt. faldende, tippende eller væltende genstande ikke er til stede.*
- *Når der anlægges et snit i en konstruktion gennemføres snittet indtil der rester 5 cm. Herefter skal skæremanden orientere sig om sin placering jf. ovenstående punkt inden de resterende 5 cm skæres.*

Der skal udvises størst mulig agtpågivenhed idet der er tale om massive og tunge genstande, der ved fald, tipning eller væltning kan medføre personskader.

- *Pga. arbejdets afvekslende karakter kræver arbejdet at uddannelse foretages ved sidemandsoplæring. Formanden afgør hvornår en medarbejder kan påtage sig skærearbejdet på egen hånd. Denne afgørelse dokumenteres skriftligt.*

Der var enighed om at ovenstående generelle principper kan indføres i instruktionen (Aktion: RAO)

Der var enighed om at sidemandsoplæring er et centralt element i uddannelsen og instruktionen. Fremadrettet vil det, iht. Instruktionen, være E der frigiver nye skærefolk. Dette skal være skriftligt, så det kan dokumenteres."

Sagsøgtets forsikringsselskab har herefter stillet følgende spørgsmål til og fået følgende svar fra sagsøgte:

"For at vi kan tage stilling til erstatningsansvaret for skaden, skal vi venligst bede vores kunde besvare følgende spørgsmål:

1. Er hændelsesforløbet korrekt beskrevet i brevet fra 3F?

Ja

2. Hvorfor har skadelidte foden inde under jernklodsen?

Idet gearet skiller ad falder klodsen uventet ca. 10 cm ind mod skadelidte og lander uheldigvis på foden.

3. Hvorfor falder jernklodsen ned over skadelidtes fod?

Hele klodsen skiller ad i flere stykker og falder ikke ned som forventet.

4. Hvorfor var hele gearet ikke understøttet eller fastholdt?

Det er ikke normal procedure at gear understøttes eller fastholdes.

5. Hvad var der af sikkerhedsforanstaltninger forud for uheldet?

Arbejdet udføres af erfarne medarbejdere, som foretager visuel risikovurdering i hvert enkelt tilfælde, inden arbejdets opstart.

6. Hvordan og hvornår er skadelidte blevet instrueret i arbejdets udførelse?

Arbejdet er en del af skadelidtes normale arbejdsrutiner. Instruktion sker løbende ved sidemandsoplæring.

7. Fulgte han instruktionen?

Skadelidte fulgte normale arbejdsrutiner.

8. Billede af arbejdsstedet hvor uheldet skete udbedes. Gerne med forklaring/beskrivelse af, hvad man ser på billedet.

Se vedhæftede.

9. Har Arbejdstilsynet lavet rapport i sagen? Kopi udbedes.

10. Er der afgivet påbud?

Nej

Den 22. november 2011 aflagde Arbejdstilsynet sagsøgte besøg, og i et referat er følgende nedfældet:

"Virksomheden er besøgt 11.11.2011.

Ved besøget deltog fra virksomheden G _____, skades ramte medarbejdere, samt fra ledelsesgruppen O' _____ og E _____

Fra Arbejdstilsynet deltog tilsynsførende Trine Seitzberg.

Ved en rundtur på virksomheden herunder til Trekanten/skærepladsen, blev nedskæringsprocedure gennemgået. Der var på besøgstidspunktet ikke skæringsarbejde i gang.

De emner der er for store til at blive klippet, bliver nedskåret. Emnerne er

stort metaltskrot og forskelligt fra gang til gang.

Det på besøget oplyst, at proceduren for nedskæring er, at emnet iagttages og vurderes. Afhængig af emnets og udskæringens sværhedsgrad inddrages andre erfarne medarbejdere og ledelse for planlægning af opgave med sikkerhed.

Det blev oplyst, at den udskæring der medførte arbejdsulykken, blev af skadelidte vurderet til at være en nem og risikofri opgave. Vurderingen lød, at emnet var understøttet, hvilket dog viste sig ikke at være tilfældet, og at en del af emnet derfor ved nedskæringen faldt af og ramte medarbejderens fod.

Virksomheden oplyser, at vurdering af skæringsopgaver fremadrettet foretages af min. 2 medarbejdere. Medarbejderstaben består primært af erfarne metalskærere, og at det er yderst sjældent at arbejdsopgaverne er udlagt som aleneopgaver. Nye medarbejdere indføres i arbejdet ved sidemandsoplæring. Arbejdstilsynet vejledte om, at selv erfarne medarbejdere kunne drage nytte af kollegial og ledelsesmæssig sparring for at sikre, at disse trods alt risikobetonede arbejdsopgaver blev rutineprægede.

Arbejdstilsynet kunne ikke konstatere forhold, der gav anledning til at foretage sig yderligere."

Sagsøgeren har opgjort sit krav som tabt arbejdsfortjeneste, svie- og smertegodtgørelse og positive udgifter til i alt det påstævnte beløb, som sagsøgte har anerkendt størrelsesmæssigt.

Sagsøgeren har forklaret, at han først skar nogle mindre dele af det emne, der stod foran ham. En del tippede ned og ramte hans fod. Han brugte en skærebrænder, der var 1,20 meter. Alle, der arbejder på pladsen, har en skærebrænder, og de findes i forskellige størrelser. Normalt understøtter man ikke emnerne, men man kan gøre det. Det tager tid at understøtte, og der skal bruges en maskine til eventuelt at holde. De skulle i løbet af en dag skære et vist antal tons. Der var ikke klodser rundt om maskinen, som kunne understøtte denne, da han skar den i stykker. På arbejdspladsen havde de kæder, som kunne holde igen, men de blev ikke brugt i denne situation. Hans fod kom fri ved hjælp af en maskine og en kæde, der trak emnet væk fra foden. Der er en, der kører rundt i en maskine og leverer emnerne, der skal skæres i stykker. Vedkommende fjerner afskårne dele og holder også de dele, der skal skæres i stykker, hvis det er nødvendigt, men der er en maskine til 4-5 mand, der går på pladsen. Det blev ikke brugt på pladsen at lade maskinmanden holde emnerne med kæder. Det var underforstået, selvom det måske ikke blev sagt, at der ikke var tid til, at maskinmanden kunne holde emnerne. Der skulle skæres ialt 9-10 tons pr. dag pr. mand. Han mener, at emnet, han var i gang med, ville tage ca. 1 ½ time, at skære i de dele, det skulle. Erling Petersen var afdelingsleder på pladsen. Erling var ikke tilstede på uheldsdagen. Det er Erling, der giver instruktioner om, hvad de skal lave om,

men ikke hvordan det skal udføres. E har aldrig instrueret ham. Da han blev ansat, fik han sidemandsoplæring, og han talte med kollegaer om, at man skulle passe på, når man skar emnerne i stykker. E

har ikke instrueret dem i, hvordan man kan understøtte emnerne eller om kædehold. Han husker ikke navnet på den ansatte, der oplærte ham. Der er ikke blevet sagt til ham, at nu kunne han bare selv fortsætte. Den opgave, han udførte, var "sådan noget man laver". Han har aldrig været på et sikkerhedskursus. Han var ikke på pladsen, da Arbejdstilsynet aflagde besøg. Han har sidemandsoplært nyansatte.

O har forklaret, at han har været ansat hos sagsøgte som produktionsleder fra 2006 i Odense. Sagsøgte arbejder med genvindingsindustri, som består i, at man prøver at genbruge forskellige materialer. Der eksporteres i vidt omfang til Tyrkiet. Emnerne der eksporteres, må maksimalt være $1\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times \frac{1}{2}$ meter. De emner, der kommer til pladsen, kan være fra $1\frac{1}{2}$ op til 3 meter store. Skærepladsen kaldes Trekanten og er på ca. 500 kvadratmeter. Den er funderet med beton, og der er lagt jernplader ud. Sagsøgte har et nedbrydningssjak på 7-11 mand. De sendes i byen for at skære emner fri og de arbejder hjemme på pladsen, når der står for meget på pladsen. Normalt går 3-4 mand på pladsen, og der er en pladsmand, der modtager varer. Skærebrænderne findes i flere længder, og operatøren vælger størrelsen på skærebrænderen. Der er ikke ansat mandskab til at holde igen på emnerne, men der er kæder til rådighed. Der er endvidere opklodsningssklodser. Han har været chef for Trekanten, hvor E er formand. Sagsøgte har en sikkerhedsorganisation. Den holder større halvårslige møder, hvor de går rundt sammen på pladsen. Han har aldrig påtalt arbejdsmetoderne, når der blev anvendt skærebrænder. Nyansatte sidemandsoplæres, og E forklarer i begyndelsen og instruerer i, hvorledes arbejdet skal udføres. E holder de ansatte under opsyn i 1-2 dage, eller indtil de er klar til at arbejde på egen hånd efter en uges tid. Det er vigtigt, at emnet placeres rigtigt, og at man overvejer, hvor man skal begynde at skære, og hvor man skal slutte. Emnerne skal understøttes, når emnet befinder sig i luften, hvor dele kan falde ned. Han vil betegne sagsøgeren som værende en meget dygtig og forsigtig mand. Sagsøgeren undersøgte altid emnet og understøttede det, når det skulle understøttes. Han har kun ros til overs for sagsøgerens måde at arbejde på. Hvis skærere er i tvivl om noget, kan de drøfte emnet med formanden. Sagsøgeren tog aldrig chancer. Sagsøgeren har i en periode fungeret som formand hos sagsøgte og har oplært andre i, hvordan man skulle arbejde. Den konkrete opgave finder de ansatte selv ud at tage. Det, der står på pladsen, skal skæres i mindre stykker, indtil pladsmanden fjerner det. Det hører med til at løse opgaven, at man kontrollerer, at emnet står helt fast. Det emne, sagsøgeren var i gang med at skære i, har måske været vendt en enkelt gang, men det ved han ikke. Det er afgørende, at man kan positionere sig rigtigt, når man skærer emnet op. Det var ikke meningen, at de ansatte, inden de gik i gang, skulle drøfte opskæring af emnet med andre. Sagsøgeren må have skåret tusindvis af emner op. Sagsøgte har ikke nogen skriftlig instruktion til de ansatte om arbejdets udførelse. På uheldsdagen

kom pladsmanden eller maskinmanden, N færende og sagde til vidnet, at han skulle komme over på pladsen. Han fik at vide, at en del af emnet var tippet, og at sagsøgeren uheldigvis havde sin fod der, hvor det tippede. Han mener, at sagsøgeren har været for tæt på emnet, da han skar i det. Han vil betegne det som en tanketorsk. Efter i retten at have studeret fotos over emnet, udtaler han, at han ville have grebet ind, hvis han havde set, hvorledes sagsøgeren havde positioneret sig. Det nemme skal gemmes til sidst, og det svære skal skæres først. Sagsøgeren deltog ikke i den rundgang, de havde, da Arbejdstilsynet aflagde besøg. Sagsøgte har ikke tidligere været ude for uheld af den omhandlede karakter. Han har ikke instrueret folk på pladsen i, hvorledes de skulle udføre arbejdet. Folkene udførte mange forskellige opgaver både ude på andre arbejdspladser og hos sagsøgte. Det var E der instruerede de ansatte og frigav folk. Sikkerhedsgruppen har gennemgået arbejdsprocedurene, når der har været tilløb til ulykker. Der er masser af emner, der kan understøtte emnerne på arbejdspladsen.

E har forklaret, at han har været ansat hos sagsøgte i 29 3/4 år, og at han i dag er på pension. Han kom til arbejdspladsen i Odense i 1993 som afdelingsleder for nedbrydningen, herunder for skærepladsen. Det er kun store emner, der skæres op på pladsen. Emner kan veje 50-100 tons og skal skæres ned til en størrelse på 1 1/2 x 1/2 x 1/2 meter. Der er 8-10-12 mand ansat i afdelingen. Skærepladsen er på 500 kvadratmeter, og der er en truck og en gravemaskine samt skærebrændere til rådighed. Det er den ansatte, der bestemmer længden på skærebrænderen. Grabføreren kan ikke holde emnerne. Han går med på sikkerhedsrunderinger ca. hver 3. måned. Han, O en sikkerhedsmand, og miljøfolk går rundt og undersøger pladsen, mens de ansatte skærer. Han var endvidere på pladsen nærmest dagligt, men han var også ude at køre i forbindelse med sit arbejde. Han talte med de ansatte om de nyansatte. Nyansatte oplæres i 2-3 måneder, hvor de nyansatte går med en mere erfaren på pladsen. De bliver instrueret i sikkerhed, og de skulle altid tænke sig om, inden de angreb et emne. De ansatte har sikkerhedssko, hjelme og masker og havde fået besked på, at de skulle tænke selv. Som han husker det, var det J der oplærte sagsøgeren. Han er dog ikke sikker. Han fulgte altid med i sidemandsoplæringer, og sagsøgeren var en erfaren og dygtig mand, som i en periode var formand på pladsen. Sagsøgeren skar altid, som han skulle, og han tror, at sagsøgeren selv fandt det emne, som han skulle skære i. Den konkrete opgave var et stort emne, men det var ikke et kompliceret emne. Man skal bare angribe emnet fra den rigtige side. Han var ikke tilstede på uheldsdagen, men han mener, at han blev tilkaldt. Gravemaskinemanden forklarede ham, hvad der var sket. Et emne af den type, som sagsøgeren skar i, skal ikke understøttes, men man skal tænke "pas nu på dig selv". Han besøgte sagsøgeren på hospitalet. Sagsøgeren udtalte til ham, at det nok var rigtigt, at det var et hændeligt uheld, eller at det var en tanketorsk. Et emne som dette, kan man ikke klodse op eller sætte en kæde i, men emnerne kunne klodses op, men de gjorde de ansatte ikke. Skærerne kan tilkalde maskinmanden til at vende et emne. Sagsøgeren har tidligere skåret i emner, som det konkrete emne, og sagsøgeren var god til det arbejde

og god til at passe på sig selv. Han har talt med sagsøgeren og andre om, hvordan emnerne skulle skæres. De ansatte har også indbyrdes diskuteret, hvorledes emnerne skulle skæres. Da sagsøgeren var formand, arbejdede han blandt andet med nedrivning af drivhuse. Han var afdelingsleder, da han blev ansat med ansvar for pladsen. Hans kendskab til ulykken stammer fra andre. Det var hans ansvar, at de ansatte fik tilstrækkelig oplæring og instruktion. Dengang havde man ikke en tjekliste, men en sådan er vistnok blevet udfærdiget efter ulykken. De første 2-3 måneder fulgte han side-mandsoplæringen og arbejdet, og han fik tilbagemeldinger fra de ældre ansatte, om hvordan det gik. Han var på pladsen 2-3 dage om ugen, og han var med Arbejdstilsynet rundt den 11. november 2011. Skæremanden og kranmanden vurderede opgaven, og diskuterede hver gang, der skulle skæres i et emne. Kranmanden kunne både forud for ulykken og i dag give en instruktion om, hvorledes skærene skulle angribe emnet. Han har aldrig været i tvivl om, at sagsøgeren var oplært, og at sagsøgeren overholdt de instruktioner og den arbejdsmetode, man havde lært ham.

Sagsøgeren har til støtte for sin påstand gjort gældende,

at sagsøgte som arbejdsgiver er erstatningsansvarlig for sagsøgerens skade.

Til støtte herfor har sagsøgeren henvist til reglerne i arbejdsmiljølovens § § 38, 42, 45, 16 og 17, hvorefter en arbejdsgiver har pligt til at sikre,

at arbejdet er tilrettelagt og udføres sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 38,

at arbejdsstedet er indrettet sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 42,

at de tekniske hjælpemidler er indrettet og bliver anvendt sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 45, og

at der er givet instruktion om de sikkerhedsmæssige risici, samt at der gennemføres et effektivt tilsyn, jf. normerne i arbejdsmiljølovens § § 16 og 17.

Sagsøgeren har yderligere gjort gældende, at sagsøgte ikke har sikret disse normers overholdelse og dermed har sagsøgte pådraget sig et erstatningsansvar.

Sagsøgeren har supplerende gjort gældende,

at der var tale om farligt arbejde,

at arbejdet foregik med emnet anbragt løst på en jernplade på jorden, hvilket øger risikoen ved arbejdet,

at gearkassen og de enkelte dele ikke var understøttet, hvilket de burde have været,

at opgaverne varierer fra gang til gang, hvorfor arbejdet ikke kan være rutinearbejde,

at sagsøgeren ikke var instrueret i udførelsen af den konkrete opgave, og

at sagsøgte ikke før tilsyn med udførelsen af den konkrete opgave.

Endelig har sagsøgeren gjort gældende, at der ikke fra sagsøgerens side foreligger erstatningsretlig relevant egen skyld.

Sagsøgte har til støtte for sin påstand bestridt, at G uheld den 18. juli 2011 kan henføres til fejl eller forsømmelser begået af genindvindingsvirksomheden, eller nogen for hvis handlinger virksomheden hæfter.

Uheldet var ulykkeligt, men hændeligt. H.

har efterfølgende taget skridt til yderligere forbedring af sikkerheden i forbindelse med nedskæringer, der udgør en stor del af arbejdsfunktionerne i virksomheden.

Gr var grundigt uddannet og instrueret via sidemandsoplæring og havde over 7 års erfaring i udførelse af sådanne opgaver. Han må vurderes at være den mest erfarne skæremand på pladsen.

Den opgave, der blev udført på uheldsdagen, var en rutineopgave, hvis tilrettelæggelse og udførelse var overladt til G som en erfaren og velinstrueret skæremand, og det er uafklaret, hvad der er grunden til, at hans fod på uheldsdagen var placeret, der hvor emnet faldt ned.

Efter hændelsen har H. som led i arbejdet med optimering af arbejdsmiljøet, som det fremgår af Arbejdstilsynets notat af 23. november 2011, indført den procedure, at tilrettelæggelse af skæringsopgaver fremover vurderes af to medarbejdere, således at den udførende får en second opinion på opgaveudførelsen.

Det bemærkes, at det ikke teknisk er muligt at fastholde emner, der skal afskæres under skæring. Uheldet må således i det hele henføres til sagsøgerens egne forhold.

Rettens begrundelse og afgørelse

Det lægges til grund, at sagsøgeren ofte gennem mange år havde udført arbejder, som det arbejde, han udførte, da han kom til skade. Emnet, som sagsøgeren skulle skære i mindre dele, var placeret på jernplader, som lå på beton på pladsen.

Sagsøgeren var oprindeligt sidemandsoplært, han var rutineret og havde gennem en periode arbejdet som formand, ligesom han havde lært nyansatte op.

Sagsøgeren arbejdede med en skærebrænder og havde skåret et par dele af emnet, da ulykken fandt sted som følge af at emnet, han skar i, tippede ned

på sagsøgerens fod.

Opskæringsarbejdet var tungt, og det er generelt farligt at arbejde med større skærebrændere. Arbejdet kræver af den ansatte, at vedkommende forinden skærearbejdet påbegyndes overvejer og tilrettelægger, hvorledes de enkelte dele af emnet skal skæres og eventuelt, at maskinmanden undervejs tilkaldes, og vender emnet.

Efter det under forklaringerne anførte må arbejdsopgaven betegnes som rimelig simpel og rutinepræget. Sagsøgte førte regelmæssige tilsyn og gennemgik ved rundgang hvert kvartalt med sin arbejdsmiljøgruppe arbejdsprocedurerne på pladsen.

Efter bevisførelsen må det anses for godtgjort, at uheldet skyldtes, at sagsøgeren "angreb" emnet uhensigtsmæssigt ved at afskære en del af dette, der bevirkede, at uheldet fandt sted. Derfor frifindes sagsøgte. Det forhold, at sagsøgte efter uheldet har ændret og skærpet arbejdsproceduren ved opskæring ændrer ikke ved, at det ikke findes godtgjort, at sagsøgte er ansvarlig for uheldet.

Med omkostninger forholdes som nedenfor bestemt.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, H. , frifindes.

Inden 14 dage skal sagsøgeren betale 15.000 kr. i sagsomkostninger til sagsøgte.

N. Feilberg Jørgensen
dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Odense, den 20. december 2013.

Lissi Larsen, kontorfuldmægtig